

Til Olje- og energidepartementet

c/o Norges Vassdrags- og energidirektorat (NVE)

nve@nve.no

Deres ref.: 201904895-79

Kristiansand, 09.07.2020

Dette brevet sendes på vegne av Aust-Agder Turistforening, DNT Sør, Naturvernforbundet i Agder, Norges jeger- og fiskerforbund Aust-Agder, Norges jeger- og fiskerforbund Vest-Agder.

Klage på vedtak - Godkjenning av søknad om konsesjonsendringer, detaljplan og MTA-plan for Skorveheia vindkraftverk

Vi viser til brev fra NVE datert 15. juni 2020 vedrørende vedtak om godkjenning av søknad om konsesjonsendringer, detaljplan og miljø-, transport- og anleggsplan for Skorveheia vindkraftverk. FNF Agder mener at virkningene for natur- og friluftslivsinteressene ikke er godt nok utredet, og innebærer så store endringer i forhold til den tidligere gitte konsesjonen at det må settes krav om ny konsesjonsbehandling og konsekvensutredning. FNF Agder påklager dermed NVE sitt vedtak for Skorveheia vindkraftverk datert 15. juni 2020, og ber om oppsettende virkning inntil klagen er ferdig behandlet da de omsøkte endringene kan føre til irreversible virkninger på friluftsområder, landskapsvernområde og fuglelivet.

Landskap og friluftsliv

FNF Agder mener at Skorveheia vindkraftverk med det reviderte prosjektet med økt turbinhøyde- og størrelse vil gi stor negativ konsekvens for viktige friluftslivsområder og redusere de landskapskvalitetene som området har. DNT-hytta Li ligger sørvest for tiltaket. Turisthytten er mål for både dagsbesøk og overnattingsbesøk, og flere av turistforeningen sine stier i ligger i influensområdet. Økt turbinhøyde vil også føre til endrede visuelle virkninger for Hidra og havområdet rundt, og komme i konflikt med Flekkefjord landskapsvernområde. Både Fylkesmannen i Agder og Verneområdestyret for Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområder i sine uttalelser i forbindelse med høringen av MTA-/detaljplanen viser til at det er klart uheldig at økt turbinhøyde vil gjøre Skorveheia vindkraftverk mer synlig fra Flekkefjord landskapsvernområde, da dette vil påvirke verneverdiene negativt. Vi viser til NVEs forslag til nasjonal ramme for vindkraft som var på høring i 2019, hvor det står at det på generell basis ikke bør bygges vindkraftverk som kommer i direkte eller indirekte konflikt med landskap av nasjonal eller vesentlig regional interesse. Videre står det at det særlig vil være en stor konflikt for vindkraftverk som påvirker områder som er vernet eller foreslås vernet, der landskapsverdier er en del av formålet med vernet. FNF Agder mener at konsekvensene de omsøkte endringene for Skorveheia vindkraftverk vil ha for verneområdet og

turområder må tillegges mer vekt, og utredes på nytt med hensyn til lokale, regionale og nasjonale friluftslivsverdier.

Fugl og fugletrekk

NVE viser til at Skorveheia vindkraftverk vil berøre rovfugltrekket som går langs Agder- og Rogalandskysten. NVE legger videre til grunn at det er usikkerhet om hvor stor del av trekket som går over planområdet, og at det er sannsynlig at tettheten kan være høyere enn det som er vurdert i den opprinnelige konsekvensutredningen og i rovfuglrapporten fra 2019, men vurderer videre til at kunnskapsgrunnlaget likevel er tilstrekkelig for å fatte vedtak i saken. FNF Agder mener at det er behov for en ny helhetlig konsekvensutredning på bakgrunn av usikkerhet ved fugletrekk, jf. nml. § 9 om føre-var-prinsippet. FNF Agder mener også at det må settes tydeligere krav til om avbøtende tiltak for å minimere de uheldige følgene vindkraftverket kan ha for rovfugltrekket i området, og langs med kysten. Dette gjelder både ved tidligere gitt konsesjon og ved de omsøkte endringene som har vært på høring 2019/2020. Vindkraftverket kan bidra til negative konsekvenser og sumvirkninger for fugl, særlig sammen med andre vindkraftverk i regionen.

Høyintensitetslys på vindturbinene

Turbinhøyder over 150 meter utløser strengere krav til hinderlys, med blinkende høyintensitetslys hele døgnet. NVE mener at blinkende hinderlys er en vesentlig ulempe for boliger og hytter med utsikt til vindkraftverk. Det finnes imidlertid systemer som gjør at hinderlys kun slås på når luftfartøy er i nærheten. Etter NVEs vurdering bør ikke Skorveheia vindkraftverk realiseres uten et slikt system, og vi viser til vilkår nr. 15 i vedtaket fra 15. juni i år hvor det står:

«Det skal installeres system som sikrer at hinderlysene i vindkraftverket kun slås på når luftfartøy er i nærheten. Dersom det på nåværende tidspunkt ikke er teknisk gjennomførbart å installere et system som kan godkjennes av Luftfartstilsynet, skal Norsk Vind etter dialog med Luftfartstilsynet oversende en dokumentert begrunnelse for dette til NVE før anleggsstart. Et slikt system skal likevel installeres så snart det blir mulig å få det godkjent av Luftfartstilsynet».

I et brev fra NVE til OED datert 17. juni i år vises det til NVEs innspill til Stortingsmeldingen om vindkraft, og deres anbefaling om at nye standardvilkår om blant annet radarstyrte hinderlys bør vurderes. I brevet står det at en slik løsning krever i dag godkjenning av Luftfartstilsynet etter deres forskrift BSL E 2-1 § 7. Slik godkjenning skal etter forskriften § 19 gis i ettertid. Det kan etter samme forskrift § 21 ikke gis dispensasjon fra saksbehandlingsregler. Bestemmelsen i Luftfartstilsynets regelverk innebærer derfor at det først kan foreligge en endelig beslutning fra Luftfartstilsynet etter at anlegget er satt opp.

I «Bakgrunn for vedtak om konsesjonsendringer, detaljplan og miljø-, transport- og anleggsplan for Skorveheia vindkraftverk med nettilknytning» står det at Norsk vind etter dialog med Luftfartstilsynet og en leverandør av radarsystem finner det krevende å etablere et egnet system for Skorveheia på grunn av komplekst terreng. Høyintensitetslys kan ha uheldige konsekvenser for opplevelsesverdien, og forringe områdetets verdi som friluftsområde. FNF Agder mener at dette avbøtende tiltaket må avklares og godkjennes før anleggsarbeidet starter for å begrense miljøvirkningen av vindkraftanlegget.

Andre merknader

For øvrig vil vi nevne og vise til NVE sin rapport nr. 3-2020 om «Konsesjonsprosessen for vindkraft på land», pkt. 3.7.6 om «Revisjon av utredningskrav i vindkraftsaker». Her er det satt opp eksempler på nye/oppdaterede krav som bør vurderes, herunder blant annet «krav til bedre utredninger av

transportbehov og bruk av offentlige veier og kaier». Under pkt. 4.4 «Transportruter for vindturbiner og transformator» i MTA/-detaljplanen for Skorveheia vindkraftverk er det er lagt opp til tre alternative ilandføringssteder og transportruter. Et av transportalternativene ved Sveigen har blitt tatt med i MTA/-detaljplanen for Skorveheia vindkraftverk, selv om det har blitt gitt tilbakemelding om at dette alternativet ikke er aktuelt¹.

Stortinget vedtok 19. juni i år om å be regjeringen innenfor gjeldende regelverk ikke gi forlenget frist for idriftsettelse utover 31. desember 2021 for vindkraftverk på land som i dag har gyldig konsesjon. FNF Agder mener at dette kravet bør tas hensyn til også i saken med Skorveheia vindkraftverk, og at det ikke gis ytterligere forlenget frist som i tråd med Dokument 8:143 S (2019-2020) og vedtak 799².

Til slutt vil vi vise til vårt høringsinnspill datert 17. januar i år, der FNF Agder mener at gitte konsesjoner på vindkraftverk med høyt konfliktnivå bør vurderes på nytt. Vi viser til Miljødirektoratet og Riksantikvaren sin tematisk konfliktvurdering for Skorveheia vindkraftverk fra 2009 hvor konfliktgraden er summert for flere temaer og er satt til kategori D-E (stor til svært stor konflikt), på bakgrunn av det viktige rovfugltrekket på høsten, friluftsliv og nærhet til Flekkefjord landskapsvernområde og visuelle virkinger for den ytre delen.

Vennlig hilsen

Forum for natur og friluftsliv Agder

Jorunn Haugen
Koordinator
FNF Agder

---

¹ <https://www.nrk.no/sorlandet/kai-eigar-gir-vindmollegigant-kraftig-motvind-1.15055237>

² <https://www.stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Vedtak/Vedtak/Sak/?p=80307>